

introducere

Arată-mi slava Ta!

Tema studiului biblic al bisericilor creștine baptiste din România pentru perioada 2020–2023 este Slava lui Dumnezeu. De fapt, slava lui Dumnezeu este scopul întregii creații și tema unificatoare a Sfințelor Scripturi, pentru că Dumnezeu a creat Universul și omul pentru slava Lui. De asemenea, Dumnezeu a desfășurat planul de mântuire în Isus Hristos, prin Duhul Sfânt, pentru slava Lui. Mai mult, oamenii mântuiți devin părtași ai slavei lui Dumnezeu, începând de aici, de pe pământ, și continuând întreaga veșnicie, în prezența glorioasă a lui Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu-Fiul și Dumnezeu-Duhul Sfânt.

Citim în Scripturi că, în momentele cele mai grele din viață, apăsate de căderea adâncă a poporului în păcatul idolatriei, îngrozit de pedeapsa lui Dumnezeu și descurajat în fața responsabilității de a conduce acest popor către țara făgăduinței, Moise îi cere lui Dumnezeu trei lucruri:

- Să ierte poporul (32:32);
- Să meargă împreună cu ei spre țara promisă (33:15);
- Să-i arate slava Lui (33:18).

Dacă este ușor de înțeles de ce a cerut Moise iertarea și însoțirea lui Dumnezeu, al treilea aspect este surprinzător – *Arată-mi slava Ta!* De ce a cerut Moise să vadă slava lui Dumnezeu? Sunt convins că această cerere nu a izvorât dintr-o curiozitate superficială, ci din dorința de a-L cunoaște pe Dumnezeu în profunzimea caracterului

și desăvârșirea Ființei Lui. Cunoașterea slavei lui Dumnezeu a fost temelia pe care Moise a dorit să-și zidească credința și lucrarea.

Slava lui Dumnezeu este manifestarea vizibilă a caracterului, strălucirii, măreției, perfecțiunii, frumuseții, sfințeniei, eternității, atotprezenței, înțelepciunii, puterii, suveranității, dragostei, bunătății, milei și îndurării Lui. De fapt, slava lui Dumnezeu este manifestarea vizibilă a unuia sau mai multora dintre atributele lui Dumnezeu. În toată plinătatea ei, slava infinită și desăvârșită a lui Dumnezeu nu poate fi cunoscută de omul finit și imperfect. Profetul Isaia a văzut doar o parte din manifestarea vizibilă a slavei lui Dumnezeu și a strigat îngrozit: *Vai de mine! Sunt pierdut* (Isaia 6:5). Sintagma sunt pierdut, s-ar putea traduce cu „mă descompun, mă pulverizez, pier” în prezența manifestării slavei lui Dumnezeu.

De aceea, Dumnezeu îi explică lui Moise că dorința lui de a-I vedea slava va fi doar parțial împlinită: *Voi face să treacă pe dinaintea ta toată frumusețea Mea și voi chema Numele Domnului înaintea ta... Fața nu vei putea să Mi-o vezi, căci nu poate omul să mă vadă și să trăiască* (Exod 33:19–20).

Dar ceea ce nu a putut Moise să vadă atunci, a fost descoperit mai târziu, când apostolul Ioan scrie: *La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu... Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl* (Ioan 1:1, 14). Hristos Domnul este *ogîndirea slavei Lui și întipărire* a Ființei lui Dumnezeu-Tatăl (Evrei 1:3). Această descoperire desăvârșită a lui Dumnezeu-Tatăl în Persoana Fiului ne este prezentată nouă în Cuvântul Scripturilor.

Cunoașterea slavei lui Dumnezeu descoperită în Cuvânt este oferta pe care o face Dumnezeul slavei fiecărui om de pe pământ. Cunoașterea slavei Lui ne oferă motivația, puterea și dorința de a lucra pentru împlinirea planului lui Dumnezeu de a duce mulți fii la slavă (Evrei 2:10), pe baza credinței în jertfa ispășitoare a Fiului și prin nașterea din nou realizată de Duhul, în lumina Cuvântului.

Prin acest studiu biblic dorim ca toți credincioșii din bisericile creștine baptiste din România să crească în cunoașterea slavei lui Dumnezeu, să trăiască pentru slava lui Dumnezeu și să lucreze pentru mântuirea celor pierduți în robia deșertăciunii și rușinii păcatului, pentruca și ei să devină părtași ai slavei veșnice a singurului Dumnezeu adevărat – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Pentru anul 2023, studiul este organizat pe patru trimestre sau secțiuni, având următoarele teme:

- secțiunea I Slava lui Dumnezeu descoperită în promisiunile Lui
- secțiunea a II-a Descoperirea slavei lui Dumnezeu în viața de credință și de rugăciune
- secțiunea a III-a Descoperirea slavei divine în Evanghelia după Marcu
- secțiunea a IV-a Eroii anonimi ai credinței

Paul Negruț
vicepreședinte – educație biblică

secțiunea a III-a

Descoperirea slavei divine în Evanghelia după Marcu

Cu binecuvântarea lui Dumnezeu am ajuns la ultimul volum din cele 8 dedicate studiului biblic în bisericile creștine baptiste din România. Tema centrală a studiului biblic care s-a desfășurat pe parcursul anilor 2020-2023 a fost *Arată-mi slava Ta!* Această temă a fost aleasă pornind de la afirmația Domnului Isus consemnată în Evanghelia după Ioan: „*Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos pe care L-ai trimis Tu.*” (17:3). Omul muritor poate avea viață veșnică doar atunci când o primește de la Părintele Veșnicilor, în contextul unei relații de „cunoaștere.” În Sfânta Scriptură cunoașterea nu se limitează doar la obținerea unor informații despre Dumnezeu, ci presupune o relație personală, experiențială, în contextul căreia omul muritor își recunoaște păcatul, se apropie de Dumnezeu drept și sfânt cu pocăință și credință în jertfa ispășitoare a Domnului Isus Hristos, singurul Nume în care avem iertarea păcatelor, intrare liberă la Tronul de îndurare și darul vieții veșnice.

Datorită faptului că Dumnezeu este transcendent, adică dincolo și diferit de toată creația, omul nu-L poate cunoaște pe Dumnezeu prin eforturile sale:

„Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut” (Ioan 1:18). Isus Hristos a îmbrăcat trup omenesc „și a locuit printre noi plin de har și adevăr. Și noi am primit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl” (Ioan 1:14). În baza faptului că Tatăl și Fiul sunt Una, Domnul Isus a afirmat: „Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl” (Ioan 14:9).

Viața și lucrarea Domnului Isus sunt prezentate pentru noi în cele patru Evanghelii. Fiecare Evanghelie, însă, Îl prezintă pe Domnul Isus dintr-o altă perspectivă. Sub călăuzirea Duhului Sfânt, aceeași Persoană este prezentată din unghiuri diferite, pentru a sublinia cât glorioasă este Ființa Lui și cât de mari sunt lucrările Lui. Astfel,

- Evanghelistul Matei Îl prezintă pe Domnul Isus ca fiind Mesia – Împăratul lui Israel profețit în Scripturi – Matei 1:1; 2:2; 3:2; iar în capitolul 13 sunt prezentate pildele Împărăției;
- Pentru evanghelistul Marcu, Domnul Isus este Robul lui Dumnezeu – Marcu 10:45. Robul nu are genealogie; El a venit doar ca să slujească (Filipeni 2:7-8);
- Evanghelistul Luca Îl prezintă pe Domnul Isus ca Fiu al Omului (Luca 2, 3). Din această perspectivă a Fiului Omului, genealogia Lui merge dincolo de Avraam, până la Adam;
- Evanghelistul Ioan Îl prezintă pe Domnul Isus ca Fiu al lui Dumnezeu (Ioan 1:1, 17:21). El este a Doua Persoană a Sfintei Treimi, co-etern și co-eegal cu Tatăl.¹

Cu ajutorul Duhului Sfânt, în această secțiune a studiului biblic vom vedea modul în care este descoperită slava lui Dumnezeu în viața și lucrarea Domnului Isus, Robul lui Dumnezeu care a venit să împlinească voia Tatălui pentru mântuirea noastră.

Autorul acestei Evanghelii este Ioan Marcu, vărul lui Barnaba (Coloseni 4:10), menționat în Faptele apostolilor 12:12 ca făcând parte din echipa

¹ Shari Abbott, „Jesus in the Gospels: What are the Four Gospels Different Presentations of Jesus?” în <https://resonsforhopejesus.com/four-different-presentations-of-jesus-in-gospels/> (Accesat 02 mai, 2023).

misionară a apostolului Pavel.¹ Așa cum aflăm din Faptele apostolilor 13:13, Marcu a fost acel gen de slujitor care, atunci când s-a confruntat cu greutățile și pericolele slujirii, a abandonat echipa misionară a apostolului Pavel și s-a întors acasă la Ierusalim. Mai târziu, prin harul lui Dumnezeu, Marcu a fost reabilitat și s-a întors pe câmpul de misiune unde a lucrat mai întâi cu Barnaba (Faptele ap. 15:39), apoi, după aproximativ 20 de ani, îl găsim împreună cu Pavel (Coloseni 4:10; Filipeni 24; 2 Timotei 4:11) și, în final, cu Petru (1 Petru 5:13).²

Istoria Bisericii consemnează faptul că Marcu, slujitorul dezertor și reabilitat, l-a însoțit pe apostolul Petru în calitate de coechipier și translator. Sub călăuzirea Duhului Sfânt a adunat mesajele apostolului Petru și a scris această frumoasă Evanghelie despre adevăratul Rob al lui Dumnezeu care a împlinit în chip desăvârșit voia Tatălui.

Cu toate că Marcu Îl prezintă pe Isus ca Rob al lui Dumnezeu venit să slujească, trebuie subliniat faptul că încă din prima frază a Evangheliei, el scoate în evidență faptul că Isus din Nazaret nu este un rob obișnuit, ci este „*Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu*” (Marcu 1:1). Divinitatea Robului este confirmată de Dumnezeu Tatăl, „*Tu ești Fiul Meu preaiubit*” (1:1), și recunoscută de duhurile necurate, „*Te știi cine ești: Sfântul lui Dumnezeu*” (1:26).³

Evanghelia după Marcu este structurată pe două mari secțiuni:

- în prima parte, de la începutul capitolului 1 și până la finalul capitolului 9, Marcu relatează acele evenimente din viața lui Isus care răspund la întrebarea: Cine este Acesta? Scopul acestei secțiuni este să stabilească în mod indubitabil identitatea și divinitatea Robului;
- în partea a doua, de la capitolul 9:30 la 16:20, Marcu selectează acele evenimente din viața lui Isus care răspund la întrebarea: Care este lucrarea Robului? „*Căci Fiul omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-și dea viața ca preț de răscumpărare pentru mulți*” (Marcu 10:45).

¹ R.A. Guelich, „Evanghelia după Marcu”, în Daniel G. Reid, ed., *Dicționarul Noului Testament*, Editura Casa Cărții, Oradea, 2088, p. 928.

² J. Sidlow Baxter, *Explore the Book*, Academie Books, Grand Rapids, MI, 1966, vol. 5, p. 215.

³ J. Sidlow Baxter, *op.cit.*, p. 191.

În ambele secțiuni descoperim slava lui Dumnezeu în viața și lucrarea Robului. Pe parcursul celor 13 lecții biblice inspirate din Evanghelia după Marcu, slava lui Dumnezeu va fi descoperită în momente, împrejurări și lucrări speciale ale Robului. Astfel:

- în prima lecție descoperim slava lui Dumnezeu în vestea bună despre Isus Hristos din Marcu 1:1–15. Atât mesajul lui Ioan Botezătorul în pustia Iudeii urmat de mesajul lui Dumnezeu Tatăl la botezul lui Isus, și mai apoi mesajul lui Isus ne descoperă planul glorios al lui Dumnezeu în Isus Hristos pentru mântuirea noastră;
- în lecția a 2-a descoperim slava lui Dumnezeu în autoritate Robului Său asupra demonilor și a bolilor în Marcu 1:16–45. Fie că este vorba despre robia oamenilor stăpâniți de duhuri necurate, sau de robia provocată de suferința în trup, Robul lui Dumnezeu demonstrează slava lui Dumnezeu prin puterea de a elibera și de a vindeca;
- în lecția a 3-a descoperim slava lui Dumnezeu în autoritatea și puterea lui Isus de a ierta păcatele în Marcu 2:1–12. Paralizia totală aduce omul într-o stare grea de neputință și suferință. Dar dincolo de suferința în trup, Domnul Isus ne deschide ochii spirituali să vedem tragedia păcatului. Indiferent de condiția fizică a cuiva, dacă nu are păcatele iertate este condamnat la o suferință veșnică fără Dumnezeu. Slava lui Dumnezeu se descoperă în toată frumusețea ei atunci când Robul Domnului oferă omului vindecarea sufletului de păcat și vindecarea trupului de boală;
- în lecția a 4-a descoperim slava lui Dumnezeu în vestea bună pentru cei păcătoși în Marcu 2:13–17. Prin Robul Său, Dumnezeu își arată dragostea pentru toți oamenii. În lecția aceasta vedem, însă, dragostea lui Dumnezeu descoperită față de cei mai disprețuiți oameni din vremea respectivă – vameșii și păcătoșii – rebuturile societății. Chemarea la pocăință este chemarea la schimbarea vieții și a statutului - este chemare la vindecare de boala păcatului și la o viață de neprihănire;
- în lecția a 5-a descoperim slava lui Dumnezeu în autoritatea Fiului Său peste Sabat în Marcu 2:23–3:6. În interpretarea eronată a scopului lui Dumnezeu cu privire la ziua de odihnă, fariseii și cărturarii au impus un

jug greu al robiei peste oamenii din poporul Israel. Slava lui Dumnezeu este descoperită în autoritatea Domnului Isus, în calitate de Domn al Sabatului, să clarifice adevăratul scop al zilei de odihnă, și în același timp să elibereze oamenii din robia unor învățături greșite;

- în lecția a 6-a descoperim slava lui Dumnezeu în chemarea la ucenicie în Marcu 3:7–19. Vindecarea bolilor trupești nu este un scop în sine. Noi am fost creați pentru slava lui Dumnezeu și, de aceea, viața noastră în toate aspectele ei trebuie așezată sub autoritatea Domnului. Chemarea la ucenicie are două mari dimensiuni: intrarea sub autoritatea Stăpânului și creșterea în asemănarea Lui. El este Robul desăvârșit al lui Dumnezeu, în timp ce noi suntem robi nedesăvârșiți. În școala uceniciei descoperim slava lui Dumnezeu în ascultarea și transformarea vieții ucenicilor;
- în lecția a 7-a descoperim slava lui Dumnezeu în caracterul Împărăției Lui, așa cum îl găsim în pildele din Marcu 4:1–34. Pildele sunt relatări ale unor evenimente de pe pământ care deschid ușa înspre realități și învățături spirituale. Pilda Semănătorului ne ajută să înțelegem responsabilitatea celor ce aud Cuvântul; ea scoate la lumină starea ascunsă a inimii ascultătorului. Pilda luminii ne ajută să înțelegem responsabilitatea celor credincioși. Pilda seminței ne ajută să înțelegem modul tainic în care Dumnezeu lucrează în inima celor care au primit Cuvântul, iar cea a grăuntelui de muștar ne ajută să înțelegem că dimensiunea lucrării lui Dumnezeu nu depinde de mărimea resurselor noastre, ci de puterea și de planul lui Dumnezeu;
- în lecția a 8-a descoperim slava lui Dumnezeu în lecțiile credinței din Marcu 5:21–43. Obiectul credinței face diferența între cei care se încred în „carele lor și în călăreții lor” și cei care se încred „în Numele Domnului Dumnezeului nostru” (Psalm 20:7–8). Marcu surprinde două persoane diferite, cu probleme diferite, cu abordare diferită; este vorba despre femeia care suferă de hemoragie și de Iair a cărui fetiță este pe moarte. Ambele persoane se îndreaptă cu credință spre Robul lui Dumnezeu care are putere de vindecare și putere de înviere;
- în lecția a 9-a descoperim slava lui Dumnezeu în relația cu oamenii care resping mesajul pocăinței, în Marcu 6:1–29. Fie că este vorba de locuitorii Nazaretului, de locuitorii altor cetăți sau de împăratul Irod, respingerea

harului pocăinței nu diminuează slava lui Dumnezeu, ci doar îi descoperă o altă dimensiune, și anume slava lui Dumnezeu exprimată în judecata divină;

- în lecția a 10-a descoperim **slava lui Dumnezeu în miracolele Domnului Isus pentru neamuri** în Marcu 7:24–37. Dumnezeu nu este doar Creatorul tuturor oamenilor, ci este și Dumnezeu care oferă harul mântuirii tuturor oamenilor, indiferent de poporul din care face parte. Femeia canaaneancă și bolnavul surdo-mut aparțin unor popoare păgâne. Slava lui Dumnezeu se manifestă prin faptul că Robul lui Dumnezeu poate elibera și transforma viața acestor oameni în așa fel încât să devină copii ai Lui;
- în lecția a 11-a descoperim **slava lui Dumnezeu în prețul uceniciei** așa cum relatează Marcu 8:31–38. Ucenicia presupune cunoașterea lui Dumnezeu și identificarea cu planul Lui. În această identificare cu Stăpânul, ucenicul adevărat este gata să plătească prețul suprem pentru ca lucrarea Împărăției lui Dumnezeu să fie dusă la îndeplinire;
- în lecția a 12-a descoperim **slava lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu** în Marcu 9:1–13. Evenimentul schimbării la față nu este o simplă iluzie optică sau o invenție omenească, ci reprezintă deschiderea cortinei care desparte lumea care a pierdut slava lui Dumnezeu datorită păcatului de realitatea lumii nevăzute în care slava lui Dumnezeu se manifestă în toată plinătatea ei. Ucenicii au văzut doar un crâmpei din această lume, însă au fost atât de copleșiți de strălucirea slavei lui Hristos încât au dorit să rămână acolo – „*Este bine să stăm aici*” (9:5);
- în ultima lecție din această serie descoperim **slava lui Dumnezeu în pregătirea ucenicilor pentru slujire** așa cum relatează Marcu 9:33–50. Toți aceia care au devenit ucenicii Robului lui Dumnezeu sunt chemați să continue lucrarea Lui. În acest program de pregătire este înlocuită ispita puterii și a mândriei omenești cu disciplina spirituală a unei vieți curate și smerite în asemănare cu Acela care a venit să își dea viața ca preț de răscumpărare pentru noi.

pastor Paul Negruț

vicepreședinte – educație biblică